

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж број 9586/18
22.06.2018. године
Тимочка број 15
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Вељић, председника већа, Зорана Рогоћа и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиоца Саше Радуловића из Београда, [REDACTED] кога заступа пуномоћник адвокат Биљић Војин из Београда, [REDACTED] против туженог Александра Вучића из Београда, Кабинет председника државе, Београд, Андрићев венац број 1, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П број 4861/15 од 26.01.2018. године, у седници већа одржаној дана 22.06. 2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужиоца Саше Радуловића из Београда, као неоснована и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П број 4861/15 од 26.01.2018. године.

Образложење

Ожалбеном пресудом, ставом првим изреке одбијен је предлог пуномоћника тужиоца за доношење пресуде због пропуштања, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд након спроведеног поступка и изведених доказа усвоји тужбени захтев и обавезе туженог да тужиоцу исплати износ од 250.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, на име накнаде нематеријалне штете као и трошкове парничног поступка колико буду изнели, по ТТ и АТ, а све у року од 8 дана под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд својом одлуком власти тужиоца да о трошку туженог објави у дневном листу „Политика“ ову пресуду. Ставом четвртим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против ове пресуде, жалбу је, благовремено изјавио тужилац из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде сходно овлашћењима из члана 386 ЗПП-а, у вези члана 402 ЗПП-а, Виши суд је нашао да жалба није основана.

У проведеном поступку првостепени суд није починио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом тужиоца указује на неку од њих, која би била од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Према стању у списима предмета, тужилац је поднео првостепеном суду тужбу дана 12.12.2014. године, наводећи да је тужени у својству председника тада Владе Републике Србије гостовао код новинара Миломира Марића у емисији „Тирилица“ на HAPPY TV дана 03.11.2014. године и том приликом у два наврата изнео неистините информације о тужиоцу. Прву неистиниту информацију тужени је изнео између 58. и 61 минута емисије, када је говорио о објављивању уговора који је закључен између JAT AIRWAYS и ЕТИНАД-а, када је говорио да су уговор објавили „плаћеници“, а тада је рекао: „дао им је онај несрећни Радуловић, тамо исписивао лажи, на некакав нацрт. Он им није дао ни предлог уговора, већ нацрт ...“ Други пут тужени је изнео неистините информације о тужиоцу у 1,27 – 1,28 сату емисије када је говорио да је потписао обавезу тајности уговора, те да је изјавио „Па нисам ја Радуловић да износим нацрте уговора и да покажем: ево дао сам вам, овим ћете да срушите Вучића ...“. Навео је да је наведена емисија објављена и на интернет страници и да је ту емисију видело 17.872 гледаоца. Тужилац је навео да је тужени дао путем медија неистините информације, јер он није ни дао нацрте нити у било којем другом облику уговоре закључене између ова два правна лица, а како се ради о негативним чињеницама, а тужени тврди супротно, терет доказивања да су објављене чињенице тачне је на туженом. За доказ својих навода предложио је саслушање новинара БИРН Србија, Слободана Георгијева, који је објавио чланак „Откривање тајни министарског сефа“. У току поступка, првостепени суд је извео доказ саслушањем сведока Георгијев Слободана на рочишту дана 24.03.2017. године, који је изјавио да је за време спорног догађаја био запослен у БИРН-у на радном месту новинара и да се сећа да је тужени у више наврата јавно изјавио у неким телевизијским емисијама да је господин Радуловић као новинар БИРН-а из позиције министра у Влади РС у одређеном периоду пре објављивања његовог текста у недељнику „Време“ и на њиховом порталу дана 05.08.2014. године, тужени је више пута јавно истакао да је то што је БИРН објавио неистина, али се односило на уговоре закључене са ЕТИНАД-ом. Поред тога је навео да се сећа, то јест да му се чини да се у емисији код Миломира Марића причајући о целом том послу са ЕТИНАД-ом помињао господин Радуловић истичући да је Радуловић достављао БИРН-у документацију о том пословном односу и да су на основу тога објавили њихов текст у августу 2014. године и да одговорно тврди да тужиоцу није доставио никакав документ у вези са пословним односима са ЕТИНАД-ом, а на основу кога су они писали свој текст. Навео је да је свој извор за писање овог текста имао право да га заштити и у том смислу га неће наводити. У то време је лично познавао Радуловића, али је изјавио у то време му није поверио никакву информацију везано са тим послом. Поред тога, првостепени суд је саслушао и тужиоца на рочишту дана

26.01.2018. године, који је изјавио да се сећа да је у телевизијског емисији и то „Тирилица“ на HAPPY телевизији гостовао господин Александар Вучић и изрекао неистину да је он као министар привреде копије уговора које постоје између ЈАТ-а и ЕТНАД-а, којима је он имао приступ као министар привреде дао Слободан Георгијев из БИРН-а. Навео је да је он у то време имао увид у уговор и рекао да је имао копију тих уговора, али их је дао новинару БИРН-а Слободану Георгијеву, да је то потпуна неистина, јер би то била злоупотреба службеног положаја његовог као министра. Даље је навео да је у то време био председник политичког покрета и да су те емисије у њему изазвале стрес, а покрет се звао „Доста је било“ и да је из тих побуда, ненавођења неистина о чињеницама о његовом раду поднео тужбу суду.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање које се жалбеним наводима тужиоца не доводи у сумњу, правилно је поступио првостепени суд када је нашао да тужени, обзиром на садржај изречених увреда по изјавама тужиоца и саслушаног сведока (па по њиховом мишљењу изречених неистинитих навода), последице по тужиоца нису наступиле, а ово из разлога како је то правилно првостепени суд закључио што је тужилац и сам изјавио приликом саслушања да је у то време био председник политичког покрета „Доста је било“, а то је било 2014. године, а да је након тога био први човек и организатор и вођа покрета који је гласовима бирача ушао са својим представницима у Скупштину Републике Србије, што значи да је на том плану апсолутно напредовао, и ако у то време тужилац није био министар како је сам изјавио јер је дао оставку у јануару месецу 2014. године, он је у то време био именовани носилац јавне политичке функције као представник и председник политичког покрета и као такав је дужан да трпи изношење критичких мишљења која се односе на резултате његовог рада, односно политику коју спроводи, а у вези са обављањем његове функције, без обзира на то да ли се осећа лично повређеним изношењем тих мишљења, што јасно говори члан 8 Закона о информисању Републике Србије.

Члан 8 Закона о јавном информисању је предвиђено да изабран, постављен, односно именован носилац јавне и политичке функције, дужан је да трпи изношење критичких мишљења, која се односе на резултате његовог рада, односно политику коју спроводи, а у вези са обављањем његове функције без обзира на то да ли се осећа лично повређеним изношењем тих мишљења.

Чланом 83 Закона о јавном информисању је предвиђено да лице на које се односи информација, која може да повреди његово право или интерес, може од одговорног уредника захтевати да, без накнаде, објави одговор у коме оно тврди да је информација неистинита, непотпуна или нетачно пренета. Ако одговорни уредник не објави одговор, а за то не постоје неки од разлога за необјављивање одређен овим законом, као и ако одговор објави на непрописан начин, ималац права на одговор може против одговорног уредника поднети тужбу за објављивање одговора. ЗУ парници ради објављивања одговора расправља се само о чињеницама, одређеним овим законом, од којих зависи обавеза одговорног уредника да објави одговор.

Чланом 86 Закона о јавном информисању предвиђено је да захтев за објављивање одговора подноси се одговорном уреднику у року од 30 дана од дана објављивања информације у дневној новини или дневној радио или телевизијског

емисији, односно 60 дана од дана објављивања информације у периодичној новини или повремениој радио или телевизијској емисији. Ако одговор поднесе лице чије је пребивалиште или боравиште у иностранству, рок износи 60 дана.

Чланом 198 став 1 Закона о облигационим односима је прописано да ко другоме повреди част као и ко износи или преноси неистините наводе о прошлости, о знању, способности другог лица или о чему другоме, а зна или би морао знати да су неистините и тиме му проузрокује материјалну штету дужан је да је надокнади. Ставом другим истог члана прописано је, али, не одговара за проузроковану штету онај ко учини неистинито саопштење о другоме не знајући да је оно неистинито, ако је и онај коме је саопштење учињено имао у томе озбиљног интереса.

Чланом 200 ЗОО-а предвиђено је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погудује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Чланом 23 став 1 тачка 7 Закона о уређењу судова прописано је да ће Виши суд судити између осталог у грађанско-правним споровима о накнади штете у вези са објављивањем информација.

Чланом 22 став 2 истог закона је предвиђено да ће основни суд у првом степену судити у грађанско-правним споровима ако за поједине од њих није надлежан други суд и да ће водити извршне и ванпарничне поступка за које није надлежан неки други суд.

Имајући у виду наведене напред законске одредбе, као и утврђено чињенично стање у токуведеног поступка и да у конкретној правној ствари, као тужени није означен новинар, одговорни уредник или издавач како предвиђа члан 103, 114 и 115 у вези са чланом 112 Закона о јавном информисању и медијима, већ је као тужени означено треће физичко лице, све ово у конкретном правној ствари предмет поступка није накнада штете у вези са објављивањем информације у ком случају би се примениле одредбе Закона о јавном информисању и медијима, а тиме и засновала надлежност Вишег суда, већ је реч о накнади штете заснована на општим облигационим правним принципима, у ком случају се примењују одредбе Закона о облигационим односима и правна правила о накнади нематеријалне штете, предвиђене овим законом, код чињенице да тужилац на име накнаде нематеријалне штете потражује износ од 250.000,00 динара, то се ни по овом основу не може засновати надлежност Вишег суда у Београду, а све сходно члану 23 став 1 тачка 7 Закона о уређењу судова у вези члана 13 став 2 Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку, па је правилно првостепени суд донео у оквиру своје надлежности ожалбену пресуду.

Поред тога, правилно је првостепени суд ставом првим изреке одлучио и одбио предлог за доношење пресуде због пропуштања а на предлог пуномоћника тужиоца, имајући у виду законске одредбе члана 350 ЗПП-а, јер је као један од разлога предвиђен „из чињеница наведених у тужби“ не произилази основаност тужбеног захтева из ког разлога је суд заказивао рочиште и изводио доказе, а имајући у виду и то да се пресуда због пропуштања не може донети ни због висине постављеног тужбеног захтева који произилази у конкретном предмету, већ износ од 3.000 € по средњем курсу НБС, те да се спорови мале вредности могу доносити применом одредби члана од 467 до 480 ЗПП-а, у којима није предвиђено доношење пресуде због пропуштања.

И након свега, правилно је првостепени суд по налажењу Вишег суда, применио материјално право када је сходно одредбама члана 200 ЗОО-а одбио тужбени захтев, а за своју одлуку је дао довољне и ваљане разлоге које прихвата и овај суд.

Стога се неосновано жалбеним наводима тужиоца указује да је погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и сходно произилази погрешна примена материјалног права у смислу одредбе члана 200 ЗОО-а, јер тужени наведеним понашањем које је описано од стране тужиоца, својим понашањем није нанео штету, јер критичном приликом ни на који начин није изазвао повреду части и угледа тужиоца, тим пре јер је тужилац професионално и напредовао како је то образложио првостепени суд, јер евентуално тада би се могло расправљати о питању грађанско-правне одговорности туженог, а тужилац није доказао ничим да је претрпео нематеријалну штету у смислу одредби члана 200 ЗОО-а.

Дакле, како из наведених доказа произилази да тужилац због штетног догађаја сходно одредбама члана 200 ЗОО-а, није усвојио тужбени захтев због повреде части и угледа са припадајућом каматом, јер је дао довољне и јасне разлоге које у свему прихвата и Виши суд као другостепени.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета сходно одредбама члана 153 став 1 ЗПП-а.

Са изложеног, применом одредбе члана 390 ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Зорица Вељић

За тачност отправка тврди:
М.Ђ.

За тачност отправка тврди
Шеф одсека судске писарнице

